

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, VÄKIVALLALTA JA HÄIRINNÄLTÄ

1) Ennaltaehkäisy

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisyssä panostetaan erityisesti toimintakulttuuriin ja yhteisöllisyyteen ja toimivan vuorovaikutuksen pelisääntöihin <ul style="list-style-type: none"> ○ ”Me kaikki ollaan me” • Vastakkainasettelujen torjunta - sen sijaan lähtökohtana se mikä yhdistää • Positiivinen, ratkaisukeskeinen ilmapiiri • Toimijoina koko koulu yhteisö, vanhempainyhdistys ja kaikki huoltajat • Selkeä ja avoin tiedottaminen koteihin 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnioittava puhetapa • Varhainen puuttuminen • Small talk arjessa • Tunne-, itsesäätely- ja vuorovaikutustaitoihin panostaminen <ul style="list-style-type: none"> ○ Askeleittain, Lions Quest, Yhteispeli tms. • Tuetaan joustavan identiteetin rakentamista ja itsemäärittelyoikeuden toteutumista • Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat • Säännöllisesti, lukuvuosittain, oppilaiden kanssa käydään läpi mitä on kiusaaminen, käsitteen määrittelyä • Koululla nollatoleranssi kiusaamisen suhteen • Ryhmäytyt, kuraattorit, kouluvalmentajat, Kiva-tiimi tai vastaava, oppilaskunta, tukioppilaat 	<p>Kaarilan koulussa pyritään ennaltaehkäisemään ongelmia ryhmäyttämällä luokkia ja luomalla turvallista koulun yhteishenkeä.</p> <p>Kaarilan koulussa siirrytään ympärivuotiseen ryhmäyttämiseen yhteistyötahojen tuella. Opinto-ohjaajat ja kouluvalmentaja organisoivat ryhmäytyksiä.</p> <p>Tukioppilaat osallistuvat seitsemänsien luokkien ryhmäytyksiin ja pitävät luokilleen leikkitunteja, pikkujouluja ja vastaavia tapahtumia.</p> <p>Luokan yhteisissä tapahtumissa esim. Luontokoulu, Taidetestaajat tai Taidekaari -ohjelmissa panostetaan yhdessä tekemiseen ja viihtymiseen.</p> <p>Oppilaat täyttävät vuosittain koulukyselyn, jossa kysellään myös kiusaamiseen ja häirintään liittyviä asioita. Luokanohjaaja tutustuu tuloksiin, ja nostaa asioita oppimiskeskusteluun oppilaan ja huoltajan kanssa.</p> <p>Kaarilan koulussa toimii Haavi-tiimi, joka vastaa kiusaamistapausten käsittelystä, mutta panostaa myös</p>

		<p>kiusaamisen ennaltaehkäisyyn. Haavi-tiimi suunnittelee yläkoulun luokkatasoille kaksi itsetuntemukseen, kohtaamiseen ja kiusaamisen vastavoimiin liittyvää luokanohjaajavetoista oppituntia lukuvuoden aikana. Haavi-tiimi käyttää koulukyselyn tuloksia toimintansa pohjana.</p> <p>Kouluvalmentaja on aikuinen, jonka luo voi tulla murheineen matalalla kynnyksellä.</p> <p>Oppilaskunta ja tukioppilaat järjestävät erilaisia tapahtumia ja tempauksia yhteishengen kohottamiseksi.</p> <p>Kaarilan koulussa on käytössä Someturva.</p>
--	--	--

2) Interventio

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Puuttuminen mahdollisuuksien mukaan jo ennen tilanteen eskaloitumista ja kriisiä • Kytevien konfliktien tunnistaminen, viranomaisyhteistyö tarvittaessa • Tiedonkulku henkilöstön välillä • Käytetään yhteneviä käsitteitä • Konfliktin akuutissa vaiheessa vain väliintulo ja tilanteen rajaaminen • Toimijat: Tilanteessa oleva opettaja ja tarvittava määrä muita aikuisia 	<ul style="list-style-type: none"> • Puuttumisen yhteydessä olennaista tilanteen rajaaminen • Osapuolten välinen dialogi käydään myöhemmin. • Nopea tiedottaminen koteihin tärkeää em. tavoitteiden saavuttamiseksi 	<p>Kaarilan koulussa jokainen tilanteessa oleva aikuinen puuttuu kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään. Tilanteeseen puuttunut aikuinen tuo tilanteen tiedoksi luokanohjaajille, rehtorille ja huoltajille. Jos aikuiselle selviää, että kiusaaminen on ollut jatkuvaa, tapaus tuodaan Haavi-tiimille. Muussa tapauksessa aikuinen itse selvittää tapauksen tarvittaessa muun työyhteisön tuella.</p>

3) Selvittely

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden näkökulmien kuuleminen, oppilaiden yhteen saattaminen • Ratkaisujen etsiminen ja luottamuksen palauttaminen • Mahdolliset sanktiot • Selvittelyryhmän kokoonpano määräytyy tilanteen ja osapuolten mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Selvitetään silminnäkijät, huhut, tukijoukot, puolesta loukkaantujat ja polarisoitumisen estäminen • Kirjaaminen • Avoin dialogi tapahtuneesta, ns. identiteettipuhetta kuitenkin vahvistamatta • Voidaan käyttää selvittelymalleja rakennetuista malleista <ul style="list-style-type: none"> ○ SOPU, VERSO, KiVa-koulu tms. • Sovittelussa etsitään ratkaisuja ja katsotaan eteenpäin • Korostetaan väkivallatonta ratkaisumallia, puhumalla sopimista • Viranomaisia konsultoidaan tarvittaessa 	<p>Haavin toimintamalli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lo selvittää tapausta 2. Lo:n toimista huolimatta tilanne ei ratkea ja lo ottaa yhteyttä Haaviin Wilma-viestillä tai suullisesti. 3. Haavi selvittää tapausta. 4. Haavi informoi huoltajia. 5. Haavi informoi rehtoria ja lo:ta. 6. Haavi hoitaa tapauksen seurannan.

4) Seuranta

YLEISIÄ TAVOITTEITA	KONKREETTISIA KEINOJA	MITEN TOTEUTETAAN KOULUSSAMME?
<ul style="list-style-type: none"> • Asia käsitellään yhdessä, tunnistetaan tapahtumat, tehdään sovinto • Laaditaan yhteiset sopimukset: osapuolet määrittävät mitä tarvitsevat ja tarpeiden pohjalta tehdään sopimus • Mahdolliset sanktiot ja niistä huolehtiminen. • Tehdään johtopäätökset ja tarvittavat muutokset toimintaan. • Sovitaan aina myös seurannasta ja tarvittaessa jälkihoidosta • Toimijat: Koulun edustaja, osapuolet, tarvittaessa moniammatillinen tukitiimi koulun ulkopuolelta (lastensuojelu + perhetyö mukana) • Tiedotus huoltajille ja tarvittaessa sidosryhmille 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Käydään läpi, mitä opittiin 2. Kirjaaminen 3. Nimettömyys 4. Luottamuksellisuus 5. Konfliktien näkeminen oppimistapahtumina 6. Käytetään ulkopuolista tukihenkilöä tarvittaessa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Käsitteeseen osallistuneet Haavi-tiimin jäsenet sopivat seurannan toteuttamisesta. 2. Kaikki osalliset tavataan joko yksitellen tai ryhmänä. 3. Jos toimenpiteistä huolimatta kiusaaminen jatkuu, asia viedään eteenpäin rehtorille. 4. Seuranta jatketaan tarpeen mukaan.